

בנימין פלד, אלוף, מ.א. 38063 (רס"ן במבצע קדש). (חיל האוויר) 29.12002

נולדתי בתל אביב, בי"ח "פרוינד", מול גן החיות, אתה יודע, קולנוע עדן, אני יותר זקן ממך, למדתי בגן לדוגמה "השחר" מול הבית של אחד-העם, ליד גימנסיה הרצליה, בי"ס לבנים ע"ש אחד-העם, ברח' אחד-העם, פנת יבנה, גימנסיה הרצליה. בשנת '60, בשנת '58, בטכניון עד '62, זאת ההשכלה הפורמלית החוץ צה"לית שלי. בתוך צה"ל עשיתי הרבה... הוכחתי הרבה כשורים, כן...

יורם: "התגייסת, מתי?"

פלד: אוי...אני התגייסתי עם גדוד הטכניון. הייתי כבר סטודנט ב'47. בנובמבר '47, כאשר חוסלו הלימודים האקדמיים, הייתי חייל בגדוד 22 של הטכניון. חי"ש, הייתי חבר ב"הגנה" כבר לפני זה. אחרי זה, עברתי משם לבי"ס למכונאי-טייס שפתח שרות-האוויר בחצר הטכניון אחרי כבוש חיפה, וגמרתי קורס ראשון בהיסטוריה של העם היהודי למכונאי-מטוסים. זה התחיל בדצמבר '48, אחרי הפוגה, לא, בדצמבר '47 ונגמר במרץ '48. בסוף מרץ '48 גמרנו את הקורס הזה, קורס נהדר, דרך אגב. הקורס הכי מסודר, הכי ענייני שהיה לי אי-פעם בצה"ל. זה עוד לפני צה"ל. המורים שלנו היו נהדרים, היה בי"ס מקצועי ו... משם נשלחנו לקריה, לכפר הגרמני הזה.

יורם: שרונה?

פלד: שרונה, כן, ושם נפגשנו עם "בנדה" של יוצאי RAF שהיו טכנאים ומכונאים במחה"ע השנייה, כולל מח"לניקים אחדים. זה הפעם הראשונה שאני נפגשתי עם החברה האלה, לא עם הטייסים, עם הטכנאים. הדבר הראשון שנתנו לי לעשות זה לפרק ולנקות מנועים של "אוסטר" מהג'נק (junk) שקנו מהבריטים. זה מטוס "אוסטר" עם מנוע ליקהורן. אז פרקנו את זה לאלפי חתיכות והרכבנו מהערמה, ערמת פיסטונים, ערמת טלטלים והרכבנו מהם, ניקינו, שיפצנו, והתחלנו להוציא מטוסים לשטח, משם שלחו אותנו לשדה-דב, להרכיב את המנועים, להרכיב מנועים על הגופות שעמדו שם, להשתתף בטיסות ניסוי. את הטיסה הראשונה שלי בחיים עשיתי בתור מכונאי שגמר הרכבה של מנוע, על "אוסטר" והטייס-ניסוי היה אחד בשם אדי קפלן, בחור יהודי דרום-אפריקאי, טייס ב ROYAL SOUTH AFRICAN AIR FORCE. איזה טיפוס... כמו גורילה, והוא לקח את המטוס לטיסה ומאחר והוא חשד ב"נייטיבס" (natives) שהם לא יודעים לעשות, אז הוא אמר לי: "אתה הרכבת את המנוע?" אני דברתי אנגלית קצת, אחרי הכל בוגר גימנסיה... אמר לי "תשב במטוס!" אמרתי "למה?" "אם המנוע מורכב לא נכון, רוצה שתמות יחד אתי!"

אני נכנס לטוס, תשמע את זה טוב.

יורם: אני מקליט.

פלד: אני נכנס למטוס, אתה מכיר את ה"אוסטר"... שני מושבים אחד ליד השני. החלון פה כמו באוטו, אתה יושב, אתה רואה את הגב של המנוע. אני גמרתי להתקין, לשים חוט אבטחה וזה, פה, כנראה שהחזקתי פלייר ביד, פלייר מסתובב כזה, כמו שאני נכנס מתיישב בצד ימין, ואני מתכופף לסגור את החגורות, אני רואה פלייר מונח על יד החלון בחוץ... שכחתי פלייר, אני פחדתי להגיד לו משהו. נתתי לו

להניע, להסיע, וחשבתי מתי זה ייפול. לא נפל. הוא המריא, אני כל הטיסה שלי הסתכלתי רק על הפלייר. המריא, עשה ככה הוי הוי הוי, נחתנו, אמר "פרפקט" (perfect). ירדתי לפני שהוא הספיק להגיד ג'ק רובינסון, חטפתי את הפלייר. זה ה"פשלה" הראשונה שלי.

ב-14 במאי בלילה אותו זמן שכתבו את השקר הזה שנקרא "מגילת העצמאות", קבלתי בצהריים קריאה אל הבוס שהיה אז יהודה רבין. היה קצין אקס (ex) קצין utility (קצין תחזוקה) במלחמת העולם השנייה ב RAF יהודה אמר לי: "אני צריך צוות, תכין לך צוות כבר ממניו היו ישראלים, אני רוצה שתלכו לעקרון, השדה ריק, הבריטים עזבו אותו, הכפר הערבי מרר שמונח על הפתח בכניסה לעקרון בין גדרה לביל"ו. אתה מכיר את האזור, היה שם כפר גדול, היום זה מחסן תחמושת, היום זה מאגר תחמושת ענק. אבל היה שם

כפר, 10.000 תושבים. אי אפשר היה להיכנס לבסיס הזה, אלא לעבור דרך הכפר. בקיצור, "אנחנו לא רוצים שהערבים יתפסו את השדה, אתם תרדו הלילה לתפוס את השדה. אנחנו מצפים למטוסים שיגיעו מצ'כיה". אבל אין לנו רכב, אין לנו נשק, אין לנו אוכל, מה אתה שולח אותנו. בלילה אני אפילו לא הייתי שמה. זאת אומרת, אני פעם אחת כן הייתי שם, אבל זה מספור אחר. בקיצור, אמר לי סע הביתה, קח אוכל, קח בגדים, תשיג לך נשק, הנה אני נותן לך מהשלל מיפו, יש פה 59'... אתה יודע מה זה? טנדר בולדוג כזה, מברזל, אף קטום כזה, בריטי, משאית בריטית קטנה.

יורם: זה כמו D 400 שהיה אחר כך?

פלד: כן... ארגז ברזל כזה ואף קטום כזה. אתה בסרטים של מלחמת העולם השנייה תראה, היה להם חור בגג בשביל תותחן. נתן לי את המשאית ומזלי שידעתי לנהוג, בלי רישיון, אף אחד לא חיפש רישיונות, אז נסעתי הביתה, פגשתי את אבא שלי. לאבא שלי היה אקדח, תופי, של המשטרה, כזה, ענק, אמרתי לו: אבא, תן לי את האקדח שלך. לקחתי את האקדח, לקחתי אוכל, לקחתי בגדים, העמסתי את כל החברה' ויצאנו בשש בערב. החלטנו שניכנס לבסיס לא דרך מרר אלא דרך מזכרת בתיה. נשבור את הגדר וניכנס לתוך שטח הבסיס. וכך, ב-12 בלילה נכנסנו לבסיס. ריק... לא היה אף כלב. אחרי כמה ימים התברר שהייתה מחלקה של "גבעתי" איפה שהיום הצנחנים שם. טוב, ככה נפתחה בשבילי זה, בלילה שאחרי זה התחילו להגיע מטוסים מצ'כיה. פרקנו את המסרשמידטים הראשונים. תדלקנו אותם, מטוסי התובלה, מכליות, הם היו באים בערב, ממריאים עם בוקר, ואנחנו פרקנו את מטוסי הקרב הראשונים של חה"א. אם מדובר עלי, אז אני בין הצוות הראשון שהרכיב ביחד עם הצ'כים, עם המומחים הצ'כים את ארבעת המסרשמידטים הראשונים, הראשונים שהרכבנו פה בארץ והכנו לטיסה. את הסמל הראשון של חה"א שנצבע על מטוס קרב, ראשון בהיסטוריה, על האוסטרים, על הפרימוסים, המגן דוד הכחול הזה, אני צבעתי על מסרשמידט

הראשון שגמר הרכבה בעקרון. כך היו לנו חמישה מטוסים, במשך הזמן הופיעו שם הטייסים. בפעם הראשונה שנתקלתי בטייסים. הם הופיעו ככה, מודי אלון, זכרו לברכה, שאתו הייתה לי פגישה אישית,

עוזר וייצמן, גם אתו הייתה לי פגישה אישית, אני לא הכרתי אותו עד אז. לא הייתה לי שום הזדמנות להכיר אותו. היה בחור מדרום אפריקה, ובחור בשם לוי לנרד, מח"לניק מארה"ב שהיה טייס ניבי (navy) אמריקאי... בתור מי שנהרג, אני הנעתי לעיזר ולמודי אלון. אבל היה איזה אינצידנט קטן עם מודי. כמו שאני יושב וצובע את הסמל, נכנס איזה בחורצ'יק, מכנסי-פלמ"ח.. אתה יודע מה זה? מכנסי חקי קצרים, מקופלים עד הביצים. מתקפל עוד קצת, הביצים יוצאות החוצה. סנדלי תנ"ך, חולצה רוסית ("רוסית" במבטא רוסי) עם פייפ (pipe). מסתובב סביב האווירון, עולה לקוקפיט (cockpit), מסתכל פנימה, יורד למטה, אני לא ידעתי מי זה. אמרתי "היי, מה אתה עושה שם? תפסיק להיכנס לתוך המטוס, אסור לך להיכנס, מה אתה עושה כאן, מי אתה בכלל?" "אני? אני מפקד הטייסת! קוראים לי מודי אלון, נעים מאד". אז כך פגשתי אותו. בקיצור, הנעתי לו ולעיזר וייצמן. עיזר היה כל כך עצבני שהייתי צריך להניע לו 3 פעמים, ההנעה של המסרשמידט הייתה הנעה אינרציאלית. היית מסובב ידית, גלגל תנופה גדול, גדול בתוך המנוע, היית מביא אותו לסיבובים גבוהים, הו, הו, הו. הטייס היה עושה אנגיג' (engage), מחבר את הקלאץ' האינרציה הייתה מסובבת את המנוע. היה לו שנים-עשר (12) צילינדרים, מנוע יומו (YUMO) וי (V) הפוך. אז כל פעם שהוא לא מושך טוב ולא מעביר את כל האימפקט כמו שצריך, הכל נופל. פעם ראשונה שכח לעשות פריים (Prime), שכח לעשות פריים, דלק, להכניס דלק לראש הצילינדר, 3 פעמים אני הוצאתי את הנשמה שלי עד שהוא הניע. הנעתי, הם יצאו, חזרו שלושה. נו, אחר כך המשיכו עוד כמה טיסות מפה ושם ואז כנראה במטה, ברח' הירקון בתל אביב, הוחלט, כבר מזמן לבנות שדה מסתורי. והחליטו לבנות את המסלול בין הפרדסים כאן, בכפר שמריהו. השדה קיים עד היום. ואז הוקמה טייסת 101 כי כבר היו איזה חמישה-עשר מסרשמידטים. והופיעו עוד טייסים ועוד טייסים. ואז כל ה"חלסטר" עזבה את עקרון ועברנו להרצליה. זה לא הספיק, הלכו ובנו מסלול חרום ליד מעברות. אני הייתי מכונאי, הייתי ראש צוות שם. בדצמבר '49 נפתח קורס טייס, ואז, מודי אלון שידע שאני רוצה ללכת לקורס טייס, שלח אותי לקורס טייס. מכאן אפשר לקצר. קורס טייס נגמר בדצמבר '50, אדון פלד, שעדיין נקרא ויידנפלד, (יורם: "שדות-האחו"), שיניתי את זה לפלד רק כששלחו אותי לאנגליה. בן-גוריון על הקטנים הוא היה גדול. עלי השפיע, על טולקובסקי לא השפיע. ולא על ויצמן, לשנות לעברית. בקיצור, הלכתי לקורס טייס בדצמבר '50 קבלתי כנפיים. בינואר '51 הייתי כבר טייס זוטרי בטייסת 101 שבינתיים שכחה מהמסרשמידטים ועברה לטוס על מוסטנגים והמשכתי עם 101... בקיצור, בינתיים התחתנתי כבר, באפריל '49 כבר הייתי נשוי. עוד לפני שקבלתי כנפיים כבר היה לי בן בכור, קוראים לו יורם, גם הוא טייס, גם הוא היה טייס ב-101, גם הוא היה מפקד טייסת 101, 5 שנים. אז אני קיבלתי את 101 עם מוסטנגים, אחרי זה הקמתי אותה מחדש על מיסטרס סילוניים ב-'56. OK. טוב. ב-'54 שלחו אותי לפו"מ. ב-'52 שלחו אותי לאנגליה ללמוד סילון. הייתי שנה באנגליה ועשיתי 4 קורסים. קורס הסבה לסילון, קורס הסבה למדריכי סילון, קורס אימונים מבצעיים לסילון וקורס מדריכי תקיפה. שנה שלמה על מטוסים בריטים. אותה תקופה קבלנו את המטאורים והקמנו את טייסת 117, ברמת דוד. מפקד הטייסת היה מנחם מר. אני הייתי הסגן, והתחלנו

להסב טייסים מבוכנה לסילון. OK? לאחר מכן בחרו בי לבחור את מטוס הקרב הבא כי האנגלים לא רצו למכור, השבדים לא רצו למכור, האמריקאים לא היו בכלל בתמונה והצרפתים היו היחידים שהיו בכלל מוכנים לדבר אתנו. תמורת כסף. ואז נסענו לשם, לא חשוב כל הסיפור עכשיו, וחזרתי עם אורגנים. מנה ראשונה חזרתי עם שישים (60) "אורגנים". מנה שנייה חזרתי עם 60 "מיסטר 4".

יורם: זה כבר היה מטוס מתקדם, חדיש מאד.

פלד: הו, כן, לחיל האוויר הצרפתי לא היה מטוס כזה. אז הקמתי את 101, על המטוסים שהבאתי קמה לה 109. 113... אחרי מבצע "קדש" שבו כלולות השאלות שלך כנראה, והלכתי לטכניון להשלים וסיימתי שם 4 שנים. משם זה כבר סיפור ידוע...

עכשיו מה אתה רוצה לשאול על "קדש"?

יורם: גולת הכותרת שלי זה הצניחה שלך בשרם-א-שיח.

פלד: אה, זה אירוע קטן.

יורם: ודאי שהוא אירוע קטן אבל לך אני משער... תראה, הדבר היחידי שאולי אני יכול להשוות, לי פעם התפוצץ מוקש מאד קרוב, לא במקום... ואני זוכר...

פלד: אבל אני מוכרח לנטוע אותך בקרקע המציאות. ראית סרטים על מחה"ע השנייה?

יורם: אבי היה במלטה, היה, שם היה בסיס אוויר ככה מאד פעיל.

פלד: אה (בביטול).

יורם: ובי"ח ידוע.

פלד: הכל נכון.

פלד: אני מכיר את ההיסטוריה האווירית. תחשוב לרגע שב-Battle of Britain טייסת שיצאה לקרב בבוקר, הלכה לישון עם 10% מהאנשים שלה. אתה יודע כמה נטישות היו שם, כמה אנשים צנחו, כמה אנשים נהרגו. מה שאנחנו סבלנו זה אפס קצהו. ואתה נשבר מזה?

יורם: לא, בכלל לא!

פלד: פה מדינה שלמה ברחה לאילת! אתה לא מכיר את היהודים האלה, מה אתה עושה מזה עניין כזה.

יורם: א', כי זה אירוע שסה"כ...

פלד: אז מה אתה רוצה לדעת? איך הרגשתי?

יורם: כן.

פלד: בשבילי הנושאים האלה הם שחור לבן. בנושאים האלה קודם כל אני מעולם לא ישבתי וחשבתי שאנחנו הגאונים הכי גדולים בעולם. אנחנו לא החייל הכי טוב בעולם, זה לא נכון שהטובים לטייס והטובות לטייסים, זה גם כן לא נכון.

יורם: אם כי אשתי הייתה בח"א ואני רוצה להגיד לך שהיא נהדרת.

פלד: היא בסדר, אז זה אומר שרק הטובות לטייסיים? רק טובים לטייסיים? אני לא אוהב את ההתייפופות הזאת.

בקיצור, מה שהיה, בשבילי זה עבר, נפגענו, עשיתי שטות, לא נקטתי אמצעי זהירות מספיקים כשירדתי נמוך מעל הבסיס של ראס-נצרני, והצליחו לפגוע בי. עשיתי פס נמוך, 50 רגל, ריטשתי להם את המגדל עם השני ה-30 מ"מ שלי ובדרך היה איזה מספר נ.מ. 30 מ"מ, איזה שנים-עשר (12) קנים כאלה והם ירו בי כמו שצייד טוב צד את הברווזים. הכניסו לי כדור לתא-השקטה של המנוע, פרצה אש.

יורם: תא השקטה? אני כותב את זה נכון?

פלד: תראה, אתה מכיר את הכניסה של האוויר למטוס? כונס אוויר. זה תא שבו הלחץ של האוויר עולה לפני שהוא נכנס לטורבינות. קוראים לזה תא-השקטה אז כנראה פרצה שם אש, אחד הצינורות דלק נפגע והאש חדרה לקומפרסור ויצאה דרך הפתחים של האוורור לתוך התא. אז אני יושב בתוך תא. פה יש לי להבה, פה יש לי להבה. מה אני עושה? תזכור, באותה תקופה אמנם למטוסים היו כסאות-מפלט אבל עוד אף אחד לא השתמש בהם לעולם. בשום מקום בעולם במלחמה, ואני יושב ומתבשל בפנים. ואני מריח שהשיער על היד שלי מסריח. ואני... אף אחד לא נטש עוד. ואני נמצא ככה. ומתחיל לבעור. אני עושה ככה, הייתי במהירות גבוהה מאד. מושך לגובה הכי גדול שאני יכול להרחיק את עצמי מהקרקע וכמו שהגעתי פה לשיא אמרתי "על החיים ועל המוות" משכתי את המפעיל של הכיסא אז קודם כל מזלי שהחופה באמת עפה, אם החופה לא הייתה מתנתקת הייתי יוצא כמו סרדין. בלי בירכיים. אבל יצאתי. מאחר והכיסא היה מאד פרימיטיבי אז לא היה לו מייציבים. לא היה לו מצנח מייצב. לא היה שום מנגנון אוטומטי שפותח את הרצועות שלך כדי לתת לך אפשרות לפתוח את המצנח. הכל אתה צריך להיות בהכרה, אם אתה לא משחרר את עצמך מהכיסא ואחרי זה מושך את הידית, אין מצנח. אז אתה נופל כמו אבן. אני כנראה לא אבדתי את העשתונות, הצלחתי להתפטר מהכיסא תוך כדי גלגול, והצלחתי לפתוח את המצנח. המצנח נפתח לגמרי אולי שני מטר מעל לקרקע ואז דפקתי את הרגליים שלי. כי נחתתי על הקרקע כמו הרצפה הזאת בחמדה. הייתה גם רוח של צהריים וזה היה במרחק הכי גדול שהמטוס הזה היה מסוגל לצאת הלוך וחזור עם תותחים בלבד. זהו. כשהייתי על הקרקע, הרוח הייתה כל כך חזקה שהתחילה לגרור אותי על החמדה, המצנח התחיל לנסוע מהר וגורר אותי עם הרתמה וראיתי שאם אני לא משתחרר מהרתמה אני אהפוך לגבינה מגורדת על האבנים שם. אז ניתקתי את עצמי מהמצנח, כתוצאה מזה ברח לי גם זון-המילוט שהיה שם מים, והיו סיגריות, היה כל מיני אביזרים להמלטות, כן? ונשארתי ככה לשכב על הרצפה, חיפשתי את האקדח, לא היה לי את האקדח אז בדרך שנגררתי ראיתי את השק שבתוכו המצנח היה ארוז, אמרתי אולי אני אצטרך להתכסות בו, לעשות סימן אתו. אז זחלתי לאורך הגרירה, מצאתי את האקדח. נשמט לי מהנרתיק. מצאתי אקדח, שמונה כדורים. אחרי זה לקחתי גם את השרוול הזה והתחלתי לצעוד במרץ לכיוון הגבעות. לפני שהרגליים התנפחו ולפני, רצתי כמו איילה שלוחה, אל הגבעות, הגעתי לרגלי הגבעות, הרגליים כבר היו מנופחות, התחלתי לטפס למעלה. טיפסתי,

טיפסתי, טיפסתי עד שנגמר לי הכוח. אז ראיתי לפני את המחנה, כל החמדה עד החוף, עד המים, וישבתי לנוח. בצד שלי כבר היה צל כי הגבעות התרוממו מאחורי בעוד איזה חמש מאות מ' (500 מ'). ואז התחיל. חיכיון, לחכות שיוציאו אותי. אני לא חשבתי שמישהו יצליח. זה היה 200 ק"מ מאחורי הקווים. מה שכן ידעתי, לא היו מפות של האזור, לא הייתה לנו מפה, חטיבה 9, אמורה לצאת לחוף איזה עשרים ק"מ – (20 ק"מ) צפונה לראס-נצרני. משהו לפני. אני חשבתי שבלילה אני אקום ואשכב באמצע בוואדי הזה שממנו הם אמורים לצאת לחוף והם ימצאו אותי או את הגויה שלי, אחת מהשתיים. לא היה לי מים. מצאתי על עצמי 8 סיגריות, 8 כדורים וקופסת גפרורים. זה כל מה שהיה לי. זהו.

עם חשיכה, לפני חשיכה, השמש ירדה, זחלתי על התחת עד לרגלי הגבעה ונעצרתי מאחורי קפל-קרקה. הוואדי הלך ככה, פה שכבתי, ופה אני לא יודע, פה איזה גובה חצי מ' בערך. וכמו שאני שוכב אני שומע מדברים בערבית. שכבתי כמו צב מת, אני רואה שני ערבים. שני חיילים ערבים עומדים ככה, מדברים, מעשנים והולכים הלאה. הם לא ראו אותי. אם הם היו רואים אותי אחד מהם היה מת. לפחות אחד. אז הם עברו, התרחקו, אז לא ידעתי מה לעשות.

פתאום הופיע פיפר, התחיל להסתובב, הסתובב, הסתובב, הוא עבר פה, התחלתי לנופף עם השרוול הלבן, הוא כנראה ראה אותי ואז הוא ירד נמוך, הוריד מנוע וצעק "וינדפלד?" עשיתי לו ככה כן, כן, כן! אז הוא היה אמיץ, הוא נחת על החמדה. עכשיו הוא הסיע עד כאן ואמר לי "תבוא!" איך תבוא? אני לא יכול לקום. הייתי אז מאה קילו (100 ק"ג). בקיצור, כיבה את המנוע בתוך שטח אויב, קרא לטייס, הוא היה סייר בפיקוד דרום, הטייס היה "גריבאלע", גרינבאום, בחור ירושלמי, במילואים, הם שניהם באו אלי, שמתי להם יד, ידיים על הכתפיים, גררו אותי כמו שק תפוחי-אדמה, הכניסו אותי לתוך האווירון, הניע את המנוע והמריא ככה וטסנו לאילת. בדרך הוא מספר לי שראה את שני הערבים האלה יושבים ארבע מאות מ' (400 מ') ממני יושבים ומשוחחים. הוא חשב שאני פיתיון. אז הוא החליט שאני לא פיתיון והוא ינחת בכל אופן. וככה נצלו חיי. עכשיו, לימים, שנפטרתי מהגבס בשתי הרגליים, ירדתי לראות מה קרה למטוס שלי ואיפה היה הכיסא שלי ואיך זה קרה שהצלחתי לצאת. מצאתי את החופה וכל החוטים החשמליים שהובילו לנפצים הפירו טכניים היו שרופים לגמרי. פלא שלא התנתקו, אחרת הייתי נשאר בתוך המטוס. ומצאתי

גם את הנוקר של הפגז שמעיף אותך החוצה. והנוקר הזה ליווה אותי עוד עשרים שנה אם לא היה נוקר גם לא הייתי יוצא. עד כאן הסיפור. מה אתה רוצה לדעת?

יורם: איך הרגשת שראית את שני ה... אתה זוכר משהו? כשהערבים האלה עברו לידך?

פלד: שום בעיה.

יורם: אני שואל!

פלד: החלטה מאד פשוטה, אני לא אהיה שבו! אני לא אעמוד בזה. אז יותר טוב עכשיו מאשר אחר כך.

יורם: למה?

פלד: אני ידעתי יותר מדי. ובעיניי אפשר להוציא הכל. אני ידעתי. ולא הייתי מוכן לעמוד בזה. אני לא הייתי בטוח שאני לא אדבר כי ראיתי מה הם עשו לחברים שלי.

יורם: עוד בימי '48?

פלד: לא, בכל מיני הזדמנויות. להיות שבוי אצל הערבים, זה לא. יותר טוב למות קודם. תאמין לי, כל מי שעבר את זה, את ההשפלה הזאת, חזר הביתה חצי בן אדם, אני אגלה לך בסוד משהו ולא תכתוב. יורם: זה מקליט.

פלד: כל מי שעבר אצלם טיפול, טיפול אנוש, משהו נשבר אצלו! אני לא הייתי נוטל פיקוד מחדש. אחרי שעזבתי את חיל האוויר, אחד מהם קודם בדרגה במקום לשלוח אותו הביתה. אני חושב, אני לא הייתי נתן לו שום החלטה. כי אני לא יודע גם מה הוא דיבר, אני לא יודע מה הצליחו להוציא ממנו. יש כאלה שהייתי מוכן להישבע על קבר אמי שגם אם הם היו מתים הם לא היו מדברים, אבל לא כולם כאלה.

יורם: תגיד לי בבקשה, זה בא מחינוך? הרעיון הזה מהבית או שזה החלטה אישית?

לא, זה שכנוע עצמי. אתה מפקד טייסת 101. נתונים בידך סודות מדינה שאין למעלה מהם. אתה אובייקט בלתי רגיל לסחיטה ולעינויים. בשביל מה אתה צריך את כל זה, אתה תהיה יעד. יוציאו לך את הציפורניים, יוציאו לך את העיניים, יעבירו אותך תשעה מדורי גיהנום כי הם יודעים שאתה יודע. זה לא שהם לא יודעים שום-דבר, אחרים כן דברו. יש מעט שלא דברו.

יורם: ומה ההרגשה אחר כך כשכבר גררו אותך למטוס?

פלד: תשמע, זה היה בשבילי עוד נס אחד. אתה רוצה לדעת איך זה הביא אותי להאמין באלוהים?

יורם: לא, לא, לא! מה ההרגשה?

פלד: שאפשר לסמוך על חיל האוויר. לא יעזבו אותך, לא יעזבו אותך.

יורם: אבל זה מן הסתם ידעת גם קודם, לא?

פלד: תראה, אבל אתה צריך להיות מעשי. חשבת שחיל האוויר יעז לשלוח פייפר למרחק כזה מעבר לקו כדי לחפש את בני פלד? עובדה, טייס אחד שנפל שם לקחו אותו בשבי. אטקס!

.....

תדע לך שהמורשת הזו לא עברה אחד לאחד לאלה שירשו את חיל האוויר ממני. ומאחרים. יש תופעות. אתה חושב שהתופעה הזו של קצין שאומר הוא לא מוכן לשרת פה, הוא לא מוכן לשרת שם, מה זה, חיילים על תנאי? זה לא צבא. במשמר הקהילה של הגטו אתה יכול לבוא לוועד הקהילה ולהגיד אני לא רוצה לעסוק בשמירה יותר...